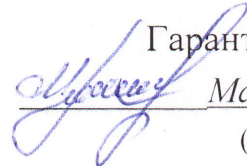

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра біології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Маргарита ПАРУБОК

(ініціали, прізвище)

«09» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСТУП ДО ФАХУ І ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 09 – Біологія

Спеціальність: 091- Біологія та біохімія

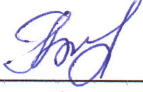
Освітня програма: Біологія

Факультет: плодоовочівництва, екології та захисту рослин

Умань – 2024 р.

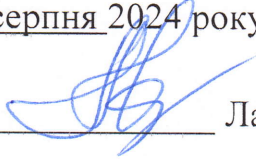
Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху і основи наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти спеціальності 091 «Біологія та біохімія» освітньої програми Біологія – Умань: Уманський НУС. 2024. 16 с.

Розробник: Леонтюк І.Б., кандидат сільськогосподарських наук, доцент

_____ Ірина ЛЕОНТЮК
(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри біології

Протокол від «06» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри Лариса РОЗБОРСЬКА
« 06 » серпня 2024 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету *плодоовочівництва, екології та захисту рослин*

Протокол від « 09 » серпня 2024 року № 1

Голова _____ Андрій ТЕРНАВСЬКИЙ
(підпис)

« 09 » серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань: 09 Біологія	Обов'язкова
Модулів – 2	Спеціальність: 091 Біологія та біохімія	Рік підготовки:
Змістових модулів – 4		1- й
Загальна кількість годин – 105		Семестр
		1-й
		Лекції
		20 год.
		Практичні заняття
		26 год.
		Самостійна робота
		59 год.
		Вид контролю:
		залік
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,3 самостійної роботи студента – 3,5	Освітній рівень: Перший (бакалаврський) Освітня програма: Біологія	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху і основи наукових досліджень» розроблена відповідно до «Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва», схваленого Вченою радою університету та затвердженого ректором від 11.07.2024 р.

Мета вивчення дисципліни. Формування у студентів знань, щодо вимог стосовно підготовки фахівця у відповідності з побудовою європейського простору вищої освіти і наукових досліджень, формування первинних знань з біології, наукових досліджень та уявлень про майбутнє місце роботи.

Завданнями вивчення дисципліни «Вступ до фаху і основи наукових досліджень» є ознайомлення студентів із змістом майбутньої професійної роботи біолога, методами наукової діяльності й технологіями, формами навчання у вищих навчальних закладах, підготовки їх до найбільш повного засвоєння навчальних дисциплін з фундаментального, професійно-практичного циклів навчання, а також набуття знань і вмінь під час проходження навчальної та виробничої практик.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти.

Навчальна дисципліна «Вступ до фаху і основи наукових досліджень» є обов'язковою і має вагомe значення у структурно-логічній схемі підготовки фахівців і тісно пов'язана з іншими дисциплінами, зокрема: біологія, хімія, фізіологія рослин, мікробіологія та іншими дисциплінами, знаннями яких студенти повинні оволодівати.

Вивчення навчальної дисципліни «Вступ до фаху і основи наукових досліджень» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Біологія» спеціальності 091 Біологія та біохімія галузі знань 09 Біологія (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Вступ до фаху і основи наукових досліджень»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК3	. Здатність застосовувати знання у практичних	ПР03	Планувати, виконувати, аналізувати дані і презентувати результати експериментальних досліджень в галузі біології

	ситуаціях	ПР20	Аргументувати вибір методів, алгоритмів планування та проведення польових, лабораторних, клініко-лабораторних досліджень, у т.ч. математичних методів та програмного забезпечення для проведення досліджень, обробки та представлення результатів
ЗК4	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	ПР03	Планувати, виконувати, аналізувати дані і презентувати результати експериментальних досліджень в галузі біології
		ПР20	Аргументувати вибір методів, алгоритмів планування та проведення польових, лабораторних, клініко-лабораторних досліджень, у т.ч. математичних методів та програмного забезпечення для проведення досліджень, обробки та представлення результатів
ЗК7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ПР07	Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання
ЗК8	Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу	ПР01	Розуміти соціальні та економічні наслідки впровадження новітніх розробок у галузі біології у професійній діяльності
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 04	Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах	ПР03	Планувати, виконувати, аналізувати дані і презентувати результати експериментальних досліджень в галузі біології
		ПР20	Аргументувати вибір методів, алгоритмів планування та проведення польових, лабораторних, клініко-лабораторних досліджень, у т.ч. математичних методів та програмного забезпечення для проведення досліджень, обробки та представлення результатів
СК 05	Здатність до критичного осмислення новітніх розробок у галузі біології і професійній діяльності	ПР01	Розуміти соціальні та економічні наслідки впровадження новітніх розробок у галузі біології у професійній діяльності

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Вступ до фаху і основи наукових досліджень», наведено в табл. 2, 3.

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Вступ до фаху і основи наукових досліджень»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі біології.	лекція, практичне заняття, дискусія, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий модульний контроль
2	Уміння/навички:		
2.1	практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері біології та біохімії	лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий модульний контроль
3	Комунікація:		
3.1	донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців з біології, біохімії та нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий модульний контроль
3.2	збір, інтерпретація та застосування біохімічних даних		
3.3	спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово		
4	Відповідальність і автономія		
4.1	розуміння особистої відповідальності за стратегічні рішення та рекомендації у сфері біології.	практичне заняття, дискусія, аналітична робота,	представлення презентацій, виконання

4.2	відповідальність за внесок до професійних знань і практики з наукових досліджень у сфері біології.	вирішення конкретних задач і ситуацій	вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий модульний контроль
4.3	здатність оволодівати новітніми методами біохімічних досліджень з використанням сучасного обладнання.		

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Вступ до фаху і основи наукових досліджень»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПР01	Розуміти соціальні та економічні наслідки впровадження новітніх розробок у галузі біології у професійній діяльності	Лекція, практичне заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 03	Планувати, виконувати, аналізувати дані і презентувати результати експериментальних досліджень в галузі біології	Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 07	Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання	Лекція, лабораторне заняття з вирішення професійно-орієнтованих задач, самонавчання через Moodle	Усне опитування, тестування, участь у дискусії, індивідуальних і командних завдань, презентація бізнес-плану, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

<p>ПР20</p>	<p>Аргументувати вибір методів, алгоритмів планування та проведення польових, лабораторних, клініко-лабораторних досліджень, у т.ч. математичних методів та програмного забезпечення для проведення досліджень, обробки та представлення результатів</p>	<p>Лекція, практичне заняття з вирішення професійно-орієнтованих задач, самонавчання через Moodle</p>	<p>Усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль</p>
--------------------	--	---	--

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Біологія як наука

Тема 1. Біологія в системі природничих наук

Поняття про загальну біологію. Зв'язок біології з іншими науками. Короткий нарис з історії розвитку біологічної науки. Загальний план будови живих організмів. Рівні організації живої матерії. Досягнення сучасної біології.

Тема 2. Академічна доброчесність як запорука якості освіти

Академічна доброчесність та її складові. Принципи академічної доброчесності. Порушення академічної доброчесності (академічний плагіат, самоплагіат, фальсифікація, фабрикація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання). Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками та здобувачами.

Змістовий модуль 2. Освітня кваліфікація біолога та спектр його діяльності

Тема 3. Основний зміст і роль дисципліни в підготовці бакалаврів

Особливості сучасної науки. Суб'єкти наукової роботи і діяльності у вищому навчальному закладі. Організація вузівської науки. Види і форми науково-дослідної роботи. Система управління науково-дослідною роботою.

Тема 4. Завдання і напрямки НДР в галузі біологія

Поняття науки та її функції. Наукова діяльність та глобалізація науки. Структура і класифікація науки. Законодавчо-нормативне регулювання науки в Україні.

Topic 4. Tasks and directions of research work in the field of biology

Concept of science and its functions. Scientific activity and globalization of science. Structure and classification of science. Legislative and regulatory regulation of science in Ukraine.

Тема 5. Наукова організація дослідного процесу

Поняття наукової організації праці (НОП). Принципи організації праці у науковій діяльності. Особливості творчої праці. Планування і раціональна організація праці науковця. Раціональний трудовий режим дослідника і організація робочого місця.

Тема 6. Науково-дослідна робота студентів

Наукове дослідження та його складові. Науково-дослідна робота (НДР) студентів. Етапи науково-дослідної роботи.

Змістовий модуль 3. Основи методології наукових досліджень

Тема 7. Сучасні напрями розвитку біологічних досліджень

Об'єкт та предмет наукового дослідження, їх класифікація. Методи досліджень та їх класифікація. Процес наукового дослідження та його стадії.

Тема 8. Методика виконання наукових досліджень

Загально-наукові методи дослідження. Критерії вибору методології дослідження. Конкретно-наукові методи дослідження. Підходи та критерії вибору методів в біологічних дослідженнях.

Змістовий модуль 4. Багатоступенева система підготовки фахівців

Тема 9. Система вищої освіти в Україні

Болонський процес як засіб демократизації вищої освіти країн Європи. Закон України «Про вищу освіту». Типи закладів вищої освіти в Україні. Зміна «парадигми» вищої освіти. Впровадження європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи організації навчального процесу. Підготовка фахівців з вищою освітою в контексті Болонського процесу.

Тема 10. Система вищої освіти за кордоном

Глобальні тенденції формування систем вищої освіти європейських країн. Порівняльний аналіз систем вищої освіти у деяких країнах Європи. Оплата за навчання та фінансова підтримка студентів для навчання за кордоном в окремих країнах Європи.

Торік 10. System of higher education abroad

Global tendencies of forming of the systems of higher education of the European countries. A comparative analysis of the systems of higher education is in some countries of Europe. Payment for studies and sponsorship of students for studies abroad in the separate countries of Europe.

4. Орієнтовна структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		о	л	п	лаб	с.р		інд	го	л	п	лаб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Біологія як наука												
Тема 1. Біологія в системі природничих наук	10	2	2	–	2	–						
Тема 2. Академічна доброчесність як запорука якості освіти		2	2		3							
Разом за змістовим модулем 1	10	4	4	–	5	–						
Змістовий модуль 2. Освітня кваліфікація біолога та спектр його діяльності												
Тема 3. Основний вміст і роль дисципліни в підготовці бакалаврів	8	2	2	–	4	–						
Тема 4. ** Завдання і напрямки НДР в галузі біології	6	2	2		4							
Тема 5. Наукова організація дослідного процесу	5	2	2		4							
Тема 6. Науково-дослідна робота студентів	8	2	2		5							
Разом за змістовим модулем 2	27	8	8	–	17	–						
Змістовий модуль 3. Основи методології наукових досліджень												
Тема 7. Сучасні напрями розвитку біологічних досліджень	14	2	2	–	10	–						

Тема 8. <i>Методика виконання наукових досліджень</i>	15	2	2		10							
Разом за змістовим модулем 3	29	4	4	–	20	–						
Модуль 2.												
Змістовий модуль 4. Багатоступенева система підготовки фахівців												
Тема 9. <i>Система вищої освіти в Україні</i>	12	4	4	–	8	–						
Тема 10. <i>** Система вищої освіти за кордоном</i>	12	4	4	–	8	–						
Разом за змістовим модулем 4	24	4	8	–	16	–						
Усього годин	105	20	26	–	59	–						

**тема викладається англійською мовою

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
Змістовий модуль 1. Біологія як наука		
1	Принципи академічної доброчесності.	2
Змістовий модуль 2. Освітня кваліфікація біолога та спектр його діяльності		
2	Загальні основи спеціальності «Біологія».	2
3	Форми, методи і прийоми наукових досліджень	2
4	Наукове відкриття і доказ	2
5	Практичні і теоретичні знання наукових досліджень	2
Змістовий модуль 3. Основи методології наукових досліджень		
6	Сучасні засоби біологічних та біохімічних досліджень	4
7	Самостійна робота студента в системі вищого навчального закладу	4
8	Організація пошуку інформаційних джерел науково-методичної бази бібліотеки, інтернету	4
Змістовий модуль 4. Багатоступенева система підготовки фахівців		
9	**Входження освіти і науки України в європейське інформаційне та освітнє поле	4
Разом		26

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
Модуль 1.		
Змістовий модуль 1. Біологія як наука		
1	Основи біологічного знання. Місце біології в системі природничих наук	5
Змістовий модуль 2. Освітня кваліфікація біолога та спектр його діяльності		
2	Біологічні науки в сільськогосподарському виробництві України, промисловості, медицині	8
3	Науково-дослідна робота студентів.	4
4	Біологічне різноманіття та його генезис	5
Змістовий модуль 3. Основи методології наукових досліджень		
5	Організація наукових досліджень.	5
6	Структура організації науки	5
7	Методика біологічних досліджень	6
8	Процес пізнання наукових досліджень в біології	5
Модуль 2.		
Змістовий модуль 4. Багатоступенева система підготовки фахівців		
9	Система вищої освіти в Україні. Протиріччя сучасної науки	4
10	Послідовність виконання наукових досліджень	4
11	Система вищої освіти за кордоном	4
12	Системна парадигма – методологічні основи науки	4
Разом		59

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; інтерактивні заняття; експрес контроль, індивідуальні заняття із підготовкою рефератів, презентацій; виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, консультації з викладачем; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle (табл. 2).

Матеріали курсу «Вступ до фаху і основи наукових досліджень» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=799>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) і підсумковий (залік) контроль.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання практичної роботи, згідно завдань для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання; результати захисту та оформлення практичної роботи; тестування за темою заняття; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговоренні теоретичних питань, що наведені до кожної теми; результати експрес-контролю тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування модуля. Тестування за темами та підсумковий модульний контроль проводиться у формі тестів, що містяться у курсі «Вступ до фаху і основи наукових досліджень» на платформі Moodle.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю (екзамену).

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього практичного заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Передача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового модульного контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру та балів набраних студентом на підсумковому контролі. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі модульні контролі, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Якщо у підсумку студент отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, передати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг студента.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (заліку) студент може набрати максимально 100 балів.

Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Розподіл балів, які отримують студенти при формі контролю «залік»

Поточний (модульний) контроль													Всього
Кількість балів за модуль	ЗМ1		ЗМ2		ЗМ3				ЗМ4				
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	
	5	5	5	5	5	5	5	5	10	5	10	5	5
практичні заняття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	26
виконання СРС	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	4	4	30
тестування	7				7								14
ПМК													30
Разом													100

Поточний контроль.

Об'єктами *поточного контролю* знань студентів є активність і систематичність роботи на практичних заняттях, проходження тестування за темами, виконання завдань для самостійної роботи студентів.

При контролі на *практичних заняттях* оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; рівень оволодіння практичними навичками при виконанні практичної роботи; оформлення результатів лабораторного практикуму; результати блицопитування.

Під час контролю виконання завдань для *самостійної роботи* оцінюванню підлягають: правильність і повнота врахування усіх складових завдання; обґрунтованість відповіді.

При контролі виконання *тестових завдань* за темами та *підсумкового модульного завдання* оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем навчальної дисципліни. Контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання.

Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Вступ до фаху і основи наукових досліджень» – 100. Бали розподіляються наступним чином:

1. Систематичність та активність роботи на практичних заняттях оцінюється в 1-2 бал, (всього 26 балів):

а) відповідь з теоретичних питань, що стосуються теми практичної роботи / виконання лабораторної роботи – 1 - 2 бал;

б) оформлення результатів практичних занять – 1-2 бал.

2. Тестування за змістовими модулями – 1 - 7 балів (всього 14 бали).

3. Виконання завдань для самостійної роботи студентів оцінюється в 2- 4 бали (всього 30 балів)

4. Поточний модульний контроль містить 30 тестів, відповідь на кожен з яких оцінюється в 1 бал (1 × 30 тестів) – 30 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

10. Методичне забезпечення

1. Леонтюк І. Б. Методичні рекомендації для проведення практичних занять з курсу «Вступ до фаху і основи наукових досліджень» для студентів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 091 «Біологія та біохімія» / І.Б. Леонтюк – Умань, 2023.– 90 с.
2. Леонтюк І.Б. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисципліни «Вступ до фаху і основи наукових досліджень» для студентів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 091 Біологія. Умань: Уманський національний університет садівництва, 2023 р. 17 с.
3. Електронний навчальний курс для навчальної дисципліни «Вступ до фаху і основи наукових досліджень» для здобувачів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 091 Біологія та біохімія. <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=799>

11. Рекомендована література

Базова

1. Клименко М.О., Петрук В.Г., Мудрак О.В. та ін. Вступ до фаху: Підручник / М.О. Клименко, В.Г. Петрук, О.В. Мудрак, Р.В. Петрук, Л.В. Клименко, Н.В. Гнілуша. –

- Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 428 с.
2. Сигида В.П. Загальна біологія: Навчальний посібник / Сигида В.П., Заплічко Ф.О., Миколайко В.П. – Умань: Уманське видавничо-поліграфічне підприємство, 2008 – 358 с.
  3. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : підручник / М. Т. Білуха – Київ : АБУ, 2002. – 480 с.
  4. Леонтюк І.Б. Конспект лекцій з дисципліни «Вступ до фаху і основи наукових досліджень» / І.Б. Леонтюк. – Умань: 2021. – 70 с.
  5. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень : Навч. посібник / А. М. Єріна – Київ : Вища школа, 2004. – 212 с.
  6. Закон України Про вищу освіту (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37 – 38, ст. 2004)

Допоміжна

1. Болонський процес у фактах і документах / Упорядн. Степко М.Ф., Болубаш Я.Я., Шинкарук В.Д., Грубінко В.В., Бабин І.І. – Тернопіль, 2003. – 56 с.
2. Журавський В.С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні. – К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2003. – 416 с.
3. Заходи щодо реалізації положень Болонської декларації у системі вищої освіти і науки України (Наказ МОН України № 49 від 23.01.2004 р.).
4. Корсак К., Поберезька Г. Світло і тіні «Болонського процесу» // Науковий світ. – 2003. – № 12. – С. 8 – 9.
5. Кремень В. Болонський процес: зближення, а не уніфікація // Дзеркало тижня. – 2003. – № 48 (473). – 13 груд.
6. Кремень В. Модернізація освіти - сьогодні і завтра // Освіта України. – 2003. – № 42 – 43. – 10 черв.
7. Кремень В. Модернізація системи освіти як важливий чинник інноваційного розвитку держави // Освіта України. – 2003. – №34. – 13 трав.
8. Мачулін В.Ф., Бойко Р.В., Шкляр Л.Є. ВАК у контексті Болонського процесу // Бюлетень Вищої атестаційної комісії України. – 2005. – № 3. – С. 2 – 6.
9. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес. – К.: Науково-методичний центр вищої освіти, 2004. – 26 с.
10. Тимчасове положення про організацію навчального процесу у кредитно-модульній системі підготовки фахівців (Наказ МОН України № 48 від 23.01.2004 р.).
11. Модернізація педагогічної освіти в європейському та євроатлантичному освітньому просторі: монографія / Н. М. Авшенюк, В. О. Кудін, О. І. Огієнко – К.: Пед. думка, 2011. – 232 с.
12. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика : навчальний посібник / С. О. Сисоєва, Т. Є. Кристопчук; Київський університет імені Бориса Грінченка. – Рівне : Овід, 2012. – 352 с.
13. Фініков Т. В. Сучасна вища освіта: світові тенденції і Україна / Т. В. Фініков. К: Таксон, 2002. – 246 с.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Вступ до фаху і основи наукових досліджень» для здобувачів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 091 Біологія та біохімія. URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=799>
2. Сайт кафедри біології. URL: <https://biology.udau.edu.ua/>
3. Наукова бібліотека Уманського НУС. URL: <https://library.udau.edu.ua/>
4. Google Scholar – пошукова система, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. URL : <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>

13. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Вступ до фаху і основи наукових досліджень» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Вступ до фаху і основи наукових досліджень» або окремого її елемента в рамках академічного співробітництва з вищими навчальними закладами-партнерами на підставі договорів та угод здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків студентів, прийнятої у країні вищого навчального закладу-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ECTS.

14. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Вступ до фаху і основи наукових досліджень», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

15. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2024/2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

1. Змінено структуру робочої програми згідно Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва, схваленого Вченою радою університету та затвердженого ректором від 11.07.2024 р.
2. Внесено зміни в робочу програму згідно ОП «Біологія»
3. Коригування у розподілі балів.